

Розробник: Сушик Ольга Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО

«12» травня 2022 р.

Завідувач кафедри

Літв проф. Костянтин МЕЗЕНЦЕВ

Протокол № 15 від «12» травня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол № 6 від «29» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Н.Кр доц. Наталія КОРОГОДА

«29» серпня 2022 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни. Навчальна дисципліна спрямована на поглиблення знань щодо правових засад міського та територіального планування, а саме поняття, принципів та системи міського та територіального планування, джерел правового регулювання у вищезазначеній сфері, механізму правового забезпечення міського та територіального планування, дослідження досвіду міського та територіального планування відповідно до права ЄС та законодавства країн ЄС, адміністративно-правових засад регулювання містобудівної діяльності, планування земель на інших еколого-правових вимог при здійсненні міського та територіального планування та судову практику у вищенаведеній сфері.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. *Знати* загальні основи правознавства, розуміти систему органів виконавчої, законодавчої, судової влади та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні, аналізувати основні поняття міського та територіального планування; розуміти основні принципи міського та територіального планування, знати основи містобудування, розуміти основні аспекти використання, відтворення та охорони земель в Україні та екологічні вимоги щодо міського та територіального планування.

2. *Вміти* аналізувати чинне вітчизняне законодавство, відповідно до якого відбувається формування та функціонування міського та територіального планування.

3. *Володіти* навичками опрацювання науково-правових джерел, періодичних, електронних джерел з питань міського та територіального планування.

3. Анотація навчальної дисципліни.

Міське та територіальне планування є складним багатофакторним процесом, що включає й ряд правових положень. Основи діяльності органів публічної адміністрації, спрямовані на врегулювання питань пов'язаних з містобудуванням, використанням, відтворення та охороною земель та дотримання екологічного законодавства закладені у нормативно-правових актах нашої держави. Саме тому, питання правового забезпечення процесів міського та територіального планування є актуальним та базовим для проведення аналізу процесів планування та подальшого забезпечення розвитку територій. Виходячи з вищевикладеного, вивчення студентами географічного факультету вибіркової навчальної дисципліни «Правові основи міського та територіального планування» дасть можливість ознайомитись як з вимогами вітчизняного законодавства щодо міського та територіального планування, так і з правом ЄС та законодавством країн-членів ЄС у вищенаведеній сфері.

4. Завдання дисципліни полягають у наданні студентам загальних та фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою «Урбаністика та міське планування», зокрема:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1);
- навички міжособистісної взаємодії (ЗК8);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11);
- здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проєктах (СК11).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати:</i> зміст адміністративно-правових засад регулювання містобудівної діяльності, правових основ планування земель на інших еколо-правових вимог при здійсненні міського та територіального планування та судову практику у вищенаведеній сфері	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	<i>експрес опитування, доповідь, доповнення доповіді, залік</i>	20%
1.2	<i>Знати:</i> зміст міжнародних та європейських правових основ міського та територіального планування, зокрема відповідно до права ЄС та законодавства країн-членів ЄС	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	<i>експрес опитування, доповідь, залік</i>	20%
2.1.	<i>Вміти застосовувати</i> законодавство України щодо міського та територіального планування	семінарське заняття, самостійна робота	<i>доповідь, есе, участь у дискусії</i>	15%

2.2.	<i>Вміти</i> оцінювати ефективність застосування нормативно-правових актів щодо міського та територіального планування як в органах державної влади, так і в органах місцевого самоврядування	семінарське заняття, самостійна робота	<i>доповідь, есе, участь у дискусії</i>	15%
3.1.	<i>Володіти</i> навичками щодо формулювання та висловлювання своєї позиції, належним чином її обґрунтовувати та брати участь в аргументованій професійній дискусії	лекція, семінарські заняття, самостійна робота	<i>доповідь, есе, участь у дискусії</i>	15%
4.1.	Самостійно виконувати роботи щодо пошуку нормативно-правових актів у сфері міського та територіального планування, позовів до суду у зв'язку з порушенням законодавства у визначеній сфері	семінарські заняття, самостійна робота	<i>доповідь, есе, залік</i>	15%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук (P01)	+	+	+	+	+	
Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки (P11)					+	+

7. Схема формування оцінки

Рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами роботи на семінарах, експрес-опитувань, виконання індивідуальних робіт (есе) та заліку.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

- результати навчання – **1.1-1.2 (знання)** – до 20% за кожен;
- результати навчання – **2.1-2.2 (вміння)** – до 30%;
- результати навчання – **3.1 (комунікація)** – до 15%;
- результати навчання – **4.1 (автономія та відповідальність)** – до 15%.

7.1. Форми оцінювання студентів

У курсі передбачено 2 тематичних частини. Заняття проводяться у формі лекцій та семінарських занять. Завершується дисципліна заліком.

Семестрове оцінювання: кількість балів, що студент отримує протягом семестру є сумою балів, що були отримані при оцінюванні доповідей (виступів на задану тему),

доповнень доповідей, участі в дискусії, експрес опитування.

Організація оцінювання: Робота на семінарських заняттях оцінюється по виконанню, відповідно до графіка проведення семінарських занять.

Умови допуску до заліку: рекомендований мінімум для допуску до заліку – 36 балів. Для студентів, які набрали сумарно меншу від 36 балів (*рекомендований мінімум*) кількість, обов'язковою умовою для отримання допуску до заліку є написання рефератів за питаннями пропущених чи недостатньо засвоєних тем.

Підсумкове оцінювання у формі заліку проводиться у формі співбесіди. Максимальна кількість балів під час заліку – 40, мінімальна кількість балів, що додаються до семестрових – 24 (*60% максимальної кількості балів, відведених на залік*).

Загалом, формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», введеного в дію наказом № 716-32 від 31 серпня 2018 року.

7.2. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
Тематична частина 1				
ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСЬКОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ				
1	Тема 1. Поняття, зміст та принципи адміністративно-правових основ міського та територіального планування в Україні.	2	1	7
2	Тема 2. Джерела правового регулювання міського та територіального планування в Україні.	4	2	10
3	Тема 3. Роль суб'єктів публічної адміністрації в міському та територіальному плануванні в Україні	4	2	7
4	Тема 4. Правові засади участі громадськості в міському та територіальному плануванні в Україні	2	1	9
5	Тема 5. Відповідальність за порушення законодавства у сфері міського та територіального планування	2	1	10
6.	Міське та територіальне планування в міжнародних нормативно-правових актах, праві ЄС та законодавстві країн-членів ЄС	2	1	5
Тематична частина 2				
ОСОБЛИВОСТІ ОКРЕМИХ ПРАВОВИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЬКОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ				
6	Тема 6. Правова характеристика містобудівної документації: адміністративно-правові аспекти	4	2	7

7	Тема 7. Науково-правові основи планування земель як основи міського та територіального планування	2	1	5
8	Тема 8. Особливості дотримання вимог екологічного законодавства при міському та територіальному плануванні	2	1	5
9	Тема 9. Організаційно-правові засади здійснення оцінки впливу на довкілля під час міського та територіального планування	2	1	5
10	Тема 10. Стратегічна екологічна оцінка як невід'ємний правовий елемент міського та територіального планування	2	1	5
11	Тема 11. Судові спори щодо міського та територіального планування в Україні	2	1	
	ВСЬОГО	30	15	75

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Семінарські заняття – **15 год.**

Самостійна робота - **75 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Гриценко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші. Загальне адміністративне право: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 568 с.
2. Кривошеїн П. П. Удосконалення адміністративно-правового регулювання будівництва в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. 2017. № 1. С. 134–139.
3. Ущаровська О. І. Планування в земельному праві України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 . Харків, 2019. 20 с.
4. Ярошевська Р.С. Теоретико-правовий аналіз поняття містобудівної діяльності Право і суспільство. № 5. Частина 3. 2015. http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2015/5_2015/part_3/23.pdf

Додаткові:

1. Єрофеев М. І. Оцінка впливу на довкілля: правовий аспект. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2017 , 3(79), 138-144.
2. Єрофеев М. І. Кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері оцінки впливу на довкілля: питання удосконалення законодавчого регулювання. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2020, 1(89), 71-79. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.89.71-79>
3. Комарницький В. М. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері оцінки впливу на довкілля. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2020, 1(89), 162-172. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.89.162-172>
4. Комарницький В. М., Єрофеев, М. І. Питання юридичного визначення термінів з оцінки впливів на довкілля. Вісник Луганського державного університету

внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2019, 4(88), 195-204.

<https://doi.org/10.33766/2524-0323.88.195-204>

5. Кривошеїн П. П. Адміністративно-правове регулювання будівництва в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2017. 163 с.
6. Малишева Н., Третяк Т., Шемшученко Ю. Оцінка впливу на довкілля як інструмент охорони екологічних прав людини // LexInform (Юридичні новини України), 09.10.2018. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/>
7. Марушевський Г. Б. Стратегічна екологічна оцінка : навч. посіб. з компакт-диском. Київ: К.І.С., 2014. 88 с.
8. Миронець І. М. Адміністративно-правове регулювання будівельної діяльності в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2012. 235 с.
9. Резніченко В. О. Адміністративно-правові засади дозвільної діяльності у сфері містобудування. : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2015. 194 с.
10. Ріпенко А. І. Концептуально-правові засади використання земель для містобудівних потреб : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.06. Одеса, 2020. 39 с.
11. Ромасько В. О. Державний конт роль у сфері будівництва: адміністративно-правові засади : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2010. 196 с.
12. Руденко Л. Г., Лісовський С.А., Маруняк Є.О. Досвід застосування стратегічної екологічної оцінки в процесі планування в Україні. Український географічний журнал. 2016. № 2. С. 3-12. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UGJ_2016_2_3
13. Стукаленко О. В. Адміністративно-правове забезпечення будівельної галузі: теоретично-правові засади: дис. докт. юр. наук : 12.00.07. Дніпро, 2016. 512 с.
14. Чайковська Н. Правові аспекти здійснення оцінки впливу на довкілля. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2017. № 4(16). С. 214–223 <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/chasopys/ua/pdf/4-2017/chajkovska.pdf>
15. Шевченко І. В. Стратегічна екологічна оцінка як інструмент екологічної політики України. Економіка України. 2016. № 10. С. 79-86. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2016_10_7
16. Ущাপовська О. І. Планування в системі функцій державного регулювання земельних відносин в Україні. Публічне право. 2017. № 4. С. 192-199. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2017_4_28

Нормативно-правові акти

1. Про планування і забудову територій : Закон України від 20.04.2000 №1699-III // Відомості Верховної Ради Украї-ни. 2000. №31. Ст. 250.
2. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011№1699-III // Відомості Верховної Ради Украї-ни. 2011. №34. Ст. 1544.
3. Про основи містобудування : Закон України від 16.11.1992 № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. №52. Ст. 683.
4. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 № 2059-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059>
5. Про стратегічну екологічну оцінку : Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>
6. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 3-4. Ст. 27.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. URL: <https://rada.gov.ua/laws/show/80731-10/card4#History>

8. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
9. Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довілля: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 10.12.2004 № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017700-04>
10. Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017-%D0%BF#n79>
11. Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1010-2017-%D0%BF#n12>
12. Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 989. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/989-2017-%D0%BF>
13. Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12. 2017 № 1026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017-%D0%BF#n79>